

Sygn. akt: I C 618/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2022r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Kłek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Bukiejko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2022 r. w K.

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości E. W.

przeciwko R. G.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w części co do żądania pozwu zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 14 671,81 zł (czternaście tysięcy sześćset siedemdziesiąt jeden złotych i osiemdziesiąt jeden groszy) i ustawowych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 24 774,70 zł (dwadzieścia cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote i siedemdziesiąt groszy) od dnia 4 lutego 2020 r. do dnia 28 kwietnia 2020 r.;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego R. G. na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości E. W. kwotę 2.177,85 zł (dwa tysiące sto siedemdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za okres od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego R. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kętrzynie kwotę 732,00 zł (siedemset trzydzieści dwa złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od których uiszczenia powód był zwolniony.

Sygn. akt 618/20

UZASADNIENIE

Powód Syndyk Masy Upadłości E. W. wniósł pierwotnie o zasądzenie od pozwanego R. G. kwoty 24.774,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że upadły E. W. w dniu 26 lipca 2016 r. zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę o prowadzenie sprawy, której przedmiotem było dochodzenie zapłaty zadośćuczynienia z tytułu wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego w dniu 26 listopada 2007 r. śmierć poniósł M. W., brat upadłego E. W.. Na mocy zawartej umowy (...) Sp. z o.o. umocowane było do odbioru całości zasądzzonego zadośćuczynienia na rzecz upadłego. Ponadto podniósł, że w dniu 28 grudnia 2018 r. upadły zawarł z pozwanym umowę o prowadzenie sprawy,

której przedmiotem była ta sama czynność prawna jak w przypadku umowy z (...) Sp. z o.o. Na mocy zawartej umowy pozwany był umocowany do odbioru całości zasądzonego zadośćuczynienia na rzecz upadłego. Ponadto na mocy umowy pozwany zobowiązał się do przekazania na rzecz upadłego otrzymane świadczenie w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania prawomocnego orzeczenia sądowego i zaksięgowania środków na swoim rachunku bankowym po uprzednim potrąceniu wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie. Dalej powód wskazał, że na skutek czynności zleceniobiorców upadłego Sąd Rejonowy w Kętrzynie zasądził na rzecz upadłego kwotę 20.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 3.066,70 zł. W dniu 7 marca 2019 r. ubezpieczyciel wypłacił zadośćuczynienie należne upadłemu do rąk (...) Sp. z o.o. W dniu 27 maja 2019 r. (...) Sp. z o.o. przekazało pozwanemu kwotę 24.774,70 zł po uprzednim potrąceniu swojego honorarium. Następnie wskazał, że postanowieniem z dnia 22 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie ogłosił upadłość E. W. jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, a syndykiem wyznaczono R. M.. Niniejszym pozwem powód dochodzi roszczenia wynikającego z umowy zlecenia zawartej z pozwanym.

Pismem z dnia 10 lipca 2020 r. powód częściowo cofnął powództwo w zakresie należności głównej, tj. kwoty 14.671,81 zł i ustawowych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 24.774,70 zł za okres od dnia 4 lutego 2020 r. do dnia 28 kwietnia 2020 r. Ponadto wniósł o umorzenie postępowania co do cofniętej części powództwa i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda pozostałej części należności głównej w kwocie 10.102,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, że w żądaniu pozwu na skutek pomyłki została błędnie podana początkowa data naliczania odsetek. Prawidłowo odsetki powinny być naliczane od dnia 4 lutego 2020 r., tj. od dnia następnego po upływie wyznaczonego w wezwaniu 7 dniowego terminu na zapłatę żądanej pozwem kwoty. Ponadto wskazał, że pozwany w dniu 28 kwietnia 2020 r., tj. po wytoczeniu powództwa dokonał na rachunek masy upadłości wpłaty kwoty 15.075,67 zł tytułem odszkodowania w wyroku(...). Dalej powód wskazał, że zaliczył wpłatę pozwanego w części dotyczącej kwoty 403,86 zł na odsetki od należności głównej naliczone od dnia 4 lutego 2020 r. do dnia 28 kwietnia 2020 r. oraz w części dotyczącej kwoty 14.671,81 zł na należność główną. W związku z tym do zapłaty pozostała należność w kwocie 10.102,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 kwietnia 2020 r. W związku z tym, jak wskazał, powód częściowo cofnął powództwo.

W odpowiedzi na pozew pozwany R. G. na podstawie art. 498 kc zgłosił zarzut potrącenia z wierzytelnością dochodzoną przedmiotowym powództwem własnej wierzytelności w kwocie 10.413,14 zł, stanowiącej wynagrodzenie należne od upadłego E. W.. W związku z tym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu potwierdził, że z upadłym E. W. łączył go stosunek zobowiązaniowy na podstawie umowy o prowadzenie sprawy z dnia 28.12.2018 r., na mocy której zobowiązał się do prowadzenia sprawy upadłego o dochodzenie odszkodowania i zadośćuczynienia po śmierci osoby bliskiej. Przyznał, że na skutek realizacji przedmiotu umowy Sąd Rejonowy w Kętrzynie zasądził na rzecz upadłego odszkodowanie w kwocie 20.000,00 zł wraz z odsetkami oraz zwrot kosztów procesu w łącznej kwocie 3.066,70 zł. Dalej pozwany wskazał, że na jego wezwanie (...) Sp. z o.o. przekazał pozwanemu niepełną kwotę świadczenia zasądzonego na rzecz upadłego, tj. kwotę 24.774,70 zł, z której zostało potrącone należne pozwanemu wynagrodzenie w wysokości 10.413,14 zł brutto. Na skutek potrącenia wierzytelność dochodzona pozwem jako niższa uległa umorzeniu w całości. Ponadto pozwany podniósł, że do chwili skutecznego wezwania przez powoda, nie miał wiedzy o toczącym się postępowaniu upadłościowym i ogłoszeniu upadłości E. W..

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 26 lipca 2016 r. E. W. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. umowę o prowadzenie sprawy, której przedmiotem było dochodzenie roszczeń cywilnych związanych z wypadkiem osoby bliskiej, który miał miejsce w listopadzie 2007 r. Na mocy zawartej umowy (...) Sp. z o.o. przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 30% pełnej wartości uzyskanych świadczeń. Wynagrodzenie miało być pobrane z uzyskanego na rzecz zleceniodawcy

odszkodowania. Ponadto zleceniobiorca upoważniony był do pobrania wszystkich należnych zleceniodawcy świadczeń odszkodowawczych.

(dowód: umowa – k. 7)

W dniu 28 grudnia 2018 r. E. W. zawarł z (...) Biurem (...) z siedzibą w G. umowę o prowadzenie sprawy, dotyczącej odszkodowania po śmierci M. W. w wypadku komunikacyjnym w dniu 26.11.2007 r. Za wykonanie umowy zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 23% wartości każdorazowo uzyskanego świadczenia pieniężnego w postaci tzw. kwoty bezspornej, zadośćuczynienia lub odszkodowania albo renty z zastrzeżeniem §4 ust 4 umowy, powiększone o stawkę podatku VAT. Ponadto na mocy zawartej umowy E. W. upoważnił (...) Biuro (...) do odbioru świadczenia i wskazania numeru rachunku dla jego wpłaty. Ponadto zgodnie §4 ust 3 umowy zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na rzecz zleceniodawcy otrzymane świadczenie w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania decyzji lub prawomocnego orzeczenia sądowego i zaksięgowania środków na swoim rachunku bankowym po uprzednim potrąceniu wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie.

(dowód: umowa – k. 8)

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w Kętrzynie zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. m.in. na rzecz E. W. kwotę 20.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od 30.08.2016 r. do dnia zapłaty, a także kwotę 3.066,70 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(dowód: wyrok – k. 9-10)

Pismem z dnia 07.03.2019 r. (...) Sp. z o.o. zawiadomił E. W., iż (...) S.A. wypłacił kwotę 26.541,77 zł. Z przekazanej należności (...) Sp. z o.o. potrąciło kwotę 1.750,00 zł jako niezwróconą opłatę od pozwu.

(dowód: pismo – k. 11-12)

Przelewem z dnia 27.05.2019 r. (...) Sp. z o.o. przekazał na rachunek nr (...), należący do (...) Biuro (...) kwotę 24.774,70 zł z tytułu zwrotu odszkodowania W. E. zasądzonego w sprawie I C 448/18 upr.

(dowód: potwierdzenie przelewy – k. 13)

Postanowieniem z dnia 22 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt (...) ogłosił upadłość obejmująca likwidację majątku dłużnika E. W. jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej. Syndykiem upadłości Sąd wyznaczył R. M.. Postanowienie o ogłoszeniu upadłości E. W. zostało opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w dniu 10 czerwca 2019 r. – (...) nr (...).

(dowód: postanowienie – k. 14, ogłoszenie – k. 85-86)

Pismem z dnia 7 stycznia 2020 r. syndyk R. M. wezwał (...) Biuro (...) do zapłaty kwoty 24.774,20 zł wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 maja 2019 r. Wpłaty należało dokonać w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania na rachunek masy upadłości nr (...). Syndyk zawiadomił również, że postanowieniem z dnia 22 maj 2019 r. ogłoszono upadłość E. W. i z tym dniem łącząca strony umowa wygasła wraz z pełnomocnictwem do odbioru zasądzonego zadośćuczynienia.

(dowód: pismo – k. 15)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów przedłożonych przez powoda, albowiem ich prawdziwość nie była kwestionowana przez pozwanego, nie budzi też wątpliwości Sądu.

Pismem z dnia 10 lipca 2020 r., w związku z dokonaniem przez pozwanego wpłaty w kwocie 15.075,67 zł, powód cofnął powództwo w części: co do kwoty 14.671,81 zł w zakresie należności głównej oraz co do kwoty 403,86 zł w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 24.774,70 zł za okres od dnia 4 lutego 2020 r. do dnia 28 kwietnia 2020 r.

Stosownie do art. 355 kpc Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Mając powyższe na uwadze Sąd umorzył postępowanie co do cofniętego żądania o czym orzekł w punkcie I wyroku.

W myśl §4 ust 3 łączącej pozwanego i upadłego umowy, pozwany zobowiązany był do wypłaty otrzymanego świadczenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania decyzji lub prawomocnego orzeczenia sądowego i zaksięgowania środków na swoim rachunku bankowym po uprzednim potrąceniu wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie.

Pozwanemu, zgodnie z §4 ust 1 umowy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 23% wartości uzyskanego świadczenia. Natomiast zgodnie z ustępem 2 umowy koszty procesu, w tym zastępstwa procesowego, powiększone o stawkę podatku VAT stanowiły dodatkowe wynagrodzenie, które również miało być potrącone ze świadczenia przyznanego upadłemu.

W odpowiedzi na pozew R. G. podniósł zarzut potrącenia z wierzytelnością dochodzoną w rozpoznawanej sprawie.

Oświadczenie o potrąceniu stanowi jednostronne oświadczenie woli, dla wywołania skutków którego nie jest wymagane oświadczenie (szczególnie co do zgody) drugiej strony, a więc adresata oświadczenie. Oznacza to, że zakres potrącenia wyznacza, co do zasady, wola osoby składającej oświadczenie (tak: SN, wyrok z dnia 30 kwietnia 2019 r., w sprawie o sygn. akt I CSK 245/18, opubl. LEX nr 2660321).

W wyroku tym SN stwierdził również, że przepisy art. 93-96 u.p.u. stosuje się wyłącznie do potrącenia między wierzytelnością w stosunku do upadłego i taką wierzytelnością upadłego, która należy do masy upadłości. Jeżeli natomiast potrącenie następuje między wierzytelnością wierzyciela a taką wierzytelnością upadłego, która nie należy do masy upadłości, odbywa się ono na ogólnych zasadach, tj. art. 498-505 k.c.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela aktualne tezy zawarte w Wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie o sygn. akt V AGa 365/19. W wyroku tym Sąd stwierdził, że artykuł 93 prawa upadłościowego i naprawczego wprowadza dodatkowe - w stosunku do art. 498-505 k.c. - przesłanki warunkujące złożenie oświadczenia o potrąceniu, modyfikujące kodeksowe potrącenie. Sąd stwierdził, że w sytuacji gdy obie wierzytelności powstały przed ogłoszeniem upadłości - stan potrącalności istnieje w dniu ogłoszenia upadłości - w takiej sytuacji ma zastosowanie art. 93 prawa upadłościowego i naprawczego (obubl. : LEX nr 3262347).

Wierzytelność pozwanego i powoda powstały przed ogłoszeniem upadłości. Fakt ten nie był kwestionowany przez powoda i znajduje uzasadnienie w treści przedłożonych przez powoda dokumentów, czyli wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r. (k. 9) oraz pisma z dnia 07.03.2019 r. (k. 11), w którym firma (...) informuje o realizacji „ugody” i wypłacie należności przez (...). Mając na względzie te ustalenia oraz treść art. 93 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe przyjąć należy, iż oświadczenie pozwanego o potrąceniu było skuteczne. Zgodnie z art. 93 ust 1 prawa upadłościowego potrącenie wierzytelności upadłego z wierzytelnością wierzyciela jest dopuszczalne, jeżeli obie wierzytelności istniały w dniu ogłoszenia upadłości, chociażby termin wymagalności jednej z nich jeszcze nie nastąpił.

Ponadto postanowienie o ogłoszeniu upadłości E. W. zostało opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w dniu 10 czerwca 2019 r. – (...) nr (...) (k. 85-86). Natomiast należność wynikająca z Wyroku Sądu Rejonowego w Kętrzynie została przekazana na rachunek bankowy pozwanego w dniu 27 maja 2019 r. wobec czego pozwany mógł dokonać skutecznego potrącenia.

Na rachunek bankowy pozwanego wpłynęła kwota 24.774,70 zł (k. 13). Zgodnie z §4 pkt 1 umowy o prowadzenie sprawy pozwanemu przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 23% uzyskanego świadczenia powiększonego o podatek VAT, wobec tego 23% kwoty 24.774,70 zł = 5.698,17 + podatek VAT = 7.008,76 zł. W myśl §4 pkt 2 umowy dodatkowe wynagrodzenie pozwanego stanowiły również koszty procesu, w tym zastępstwa procesowego, powiększone o stawkę podatku VAT. Wyrokiem z dnia 23.01.2019 r. Sąd zasądził na rzecz E. W. zwrot kosztów procesu w kwocie 3.066,70 zł + VAT, co dało kwotę 3.772,04 zł. W związku z powyższym pozwanemu przysługiwało wynagrodzenie w kwocie 10.780,80 zł.

Stosownie do art. 102 ust. 1 prawo upadłościowe zawarte przez upadłego umowy zlecenia lub komisu, w których upadły był dającym zlecenie lub komitentem, a także umowy o zarządzanie papierami wartościowymi upadłego wygasają z dniem ogłoszenia upadłości. Wierzytelność z tytułu poniesionej wskutek tego straty może być dochodzona w postępowaniu upadłościowym.

Zlecenie zgodnie z art. 749 kc, uważa się za istniejące do chwili, kiedy przyjmujący zlecenie dowiedział się o jego wygaśnięciu. W tym wypadku wystarczy, aby dowiedział się o ogłoszeniu upadłości w celu likwidacji majątku. Wszystkie czynności dokonane do dnia powiadomienia przyjmującego zlecenie o upadłości, a najpóźniej do dnia obwieszczenia w Rejestrze, które tworzy fikcję powiadomienia ogólnego o ogłoszeniu upadłości, dokonywane są na rachunek upadłego.

Zarzut potrącenia jest przesłanką do oddalenia powództwa o czym Sąd orzekł w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 §1, 1¹ i 3 k.p.c. W myśl przywołanych przepisów strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Wobec zaspokojenia przez pozwanego części roszczenia po wytoczeniu powództwa należy uznać go za stronę przegrywającą zobowiązaną do zwrotu przeciwnikowi kosztów procesu. Powód wygrał sprawę w 59%. Na koszty procesu w wysokości 3.691,28 zł poniesione przez powoda składały się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,00 zł oraz kwota 91,28 zł z tytułu kosztów doręczenia korespondencji pozwanemu za pośrednictwem komornika. Powodowi należał się zwrot 59% kwoty 3.691,28 zł, wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.177,85 zł tytułem kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw.

O kosztach sądowych orzeczono w punkcie IV na podstawie art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w myśl którego kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 1 września 2020 r., w sprawie I C 618/20 Sąd Rejonowy w Kętrzynie zwolnił E. W. od kosztów sądowych w całości. Opłata od pozwu wynosiła 1.239,00 zł, wobec tego, że powód wygrał sprawę w 59%, Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 732,00 zł.